

BİRECİK REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI

Birecik Rehberlik ve Araştırma Merkezi
Tel: 0414 652 26 87
Belge Geçer: 0414 652 26 87
İnternet Ağı: <http://birecikram.meb.k12.tr>
E-posta: 974586@meb.k12.tr

ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ İLE İLGİLİ SIKÇA SORULAN SORULAR VE CEVAPLARI

1. Zorunlu eğitim çağında olduğu hâlde gerekçesiz okula devam etmeyen öğrenciler için yapılan başvurularda RAM'lar inceleme yapacak mı? Bu durum ilgili mercilere bildirilecek mi? Eğer inceleme yapılacaksa destek eğitime ihtiyacı olduğu belirlenen bireye destek eğitim önerilecek mi?

CEVAP: Tıbbi nedenler gibi zorlayıcı sebepler haricinde, zorunlu öğrenim çağında olup da okula gerekçesiz devam etmeyen özel eğitim öğrencilerinin devamsızlık durumları il/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kuruluna bildirilir. Bireye destek eğitim önerilme durumu Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu yetkisindedir.

2. Dönem sonu gelişim raporu ve performans kayıt tablolarını eksik getiren veya getiremeyen bireyler için inceleme yapılacak mı?

CEVAP: Geçerli mazeretleri (Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezinin kapanması, başka ilden taşınma vb.) olan başvurularda inceleme yapılır ve karar verilir. Geçerli mazeretler dışındaki başvurularda ise inceleme yapılır ve eksik evrakın kurul tarihine kadar tamamlanması istenir. Evrak tamamlanmaz ise karar verilmez ve karar defterine durum işlenir.

3. Destek eğitim hizmeti alan öğrencilerin eğitim performanslarında gelişme olmadığının tespit edilmesi hâlinde ne yapılması gerekir?

CEVAP: Özel eğitim bölüm başkanı tarafından eğitim hizmeti veren okul ve kurumla ilgili denetimin yapılması hususunda Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu bilgilendirilir.

4. Özel öğrenme güçlüğü tıbbi tanısı ile başvuran bireylerin Engelli Sağlık Kurulu Raporlarında psikiyatri doktorunun yer alması gerekir mi?

CEVAP: Özel öğrenme güçlüğü tanısıyla RAM'a başvuran bireyin, sağlık kurulu raporunda çocuk/ergen psikiyatrisinin yer alıp almadığına bakılmaksızın, eğitsel tanılama ve değerlendirmesi yapılabilir.

5. RAM'lar yabancı uyruklu bireylerin eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde nasıl bir yol izlemelidir?

CEVAP: Yabancı uyruklu bireylerin RAM'a başvuru sürecinde; MEBBİS RAM müdürü kullanıcı işlemleri/yabancı uyruklu birey giriş ekranından kaydedilerek aktif hâle getirilir. Eğitsel değerlendirme süreci başlatılır. Yabancı uyruklu bireyler için RAM'larda eğitsel değerlendirme ve tanılama işlemleri yapılır.

6. Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu nerede kurulur?

CEVAP: Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu illerde ve RAM'ların bulunduğu ilçelerde kurulur.

7. **Açıköğretim kaydı ile RAM'a başvuru yapan bireyler için resmî tedbir ve destek eğitim raporu düzenlenebilir mi?**
CEVAP: Açıköğretim okuluna kayıtlı özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okul kayıtlarını belgelendirmeleri halinde eğitsel değerlendirme ve tanılama yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmamaktadır. Bireyin ihtiyaçları doğrultusunda destek eğitim önerilip önerilemeyeceğine Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu karar verecektir.
8. **Destek eğitim için başvuran bireyin sağlık kurulu raporunda yüzde yirmiden fazla ve birden çok engeli olması durumunda tüm engelleri için destek eğitim önerilmesi gerekmekte midir?**
CEVAP: Bireyin öncelikli ihtiyacı göz önünde bulundurularak birden fazla engel için destek eğitim önerilebileceği gibi destek eğitimi, yalnızca bir engeli için de önerilebilir. Destek eğitim önerilen engel türlerinin ayrı ayrı engel oranının asgari %20 olması gerekmektedir.
9. **Destek eğitim önerirken destek eğitimin süresi sağlık kurulu süresine bağlı mıdır?**
CEVAP: Destek eğitim önerilirken inceleme tarihinde, engelli sağlık kurulu raporunun geçerli olması yeterlidir. Önerilecek destek eğitiminin süresi özürlü sağlık kurulunun bitiş süresine bağlı değildir.
10. **Özel eğitim ihtiyacı olan bireye RAMDEVU üzerinden randevu alıp gelmeyen veli daha sonra yine RAMDEVU üzerinden randevu alabilir mi?**
CEVAP: Özel eğitim ihtiyacı olan bireye RAMDEVU üzerinden randevu alıp gelmeyen veli en fazla iki kere üst üste randevu alabilir. Velinin her iki randevuya da gelmemesi durumunda RAMDEVU sisteminden randevu alamaz, RAM'a başvurup RAM'dan yeniden randevu alması gerekir.
11. **Eğitsel değerlendirme öncesi aile görüşmesi sırasında ailenin ekonomik yoksunluk veya engellilikten dolayı desteklenme ihtiyacı olduğu görülürse aile nerelere yönlendirilebilir?**
CEVAP: Aile maddi/ayni yardım için ikametinin olduğu ilçe kaymakamlığına bağlı sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfına yönlendirilebilir. Engellilik veya bakım ihtiyacı ile ilgili Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri veya ilçe sosyal hizmet merkezlerine başvurmaları önerilebilir.
12. **Zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitsel tanılması sadece zekâ testi sonucuna ya da engelli sağlık kurulu raporuna göre mi yapılmalıdır?**
CEVAP: Zihinsel yetersizliği olan bireylerin eğitsel tanılmasında kullanılan zekâ testi ya da engelli sağlık kurulu raporu yanında aile görüşmesi, bireyin akademik yeterlilikleri, gelişim özellikleri, performans durumu ve okul bilgi formlarının birlikte değerlendirilerek eğitsel tanılması yapılmalı ve bireye uygun tedbir kararının verilmesi gerekmektedir.

13. Rehberlik ve Araştırma Merkezine başvuruda istenilen belgeler nelerdir?

CEVAP:

- ▶ İlk inceleme işlemleri için istenilen belgeler;
  - İncelenecek bireyin Nüfus Cüzdanı ve Fotokopisi (Üzerinde TC Kimlik Numarası Mutlaka Olmalı)
  - Velisinin Nüfus Cüzdanı ve Fotokopisi (Üzerinde TC Kimlik Numarası Mutlaka Olmalı)
  - Anne-baba veya vasi incelenecek bireyin yanında olacak. (Vasilik varsa; vasi olduğunu gösterir belge mutlaka getirilecektir)
  - Bireye ait 4 (dört) adet fotoğraf.
  - Var ise sağlık raporu aslı ve 1 (bir) adet fotokopisi.
  - Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu (*İlk defa incelenecek bireyler için veya özel eğitim öğrencisinin kademe değişikliğinde, üst yazısı dâhil resmi kayıtlı olduğu okul tarafından hazır edilir. Sürekli devamsız öğrencilerin inceleme işlemlerinde “öğrenci sürekli devamsız olduğu için eğitsel değerlendirme isteği formu düzenlenememiştir.” bilgisini içeren ve öğrenci belgesi ile birlikte evrak üst yazısı RAM’a gönderilmelidir.*)
- ▶ Destek eğitim raporu yenileme işlemleri için istenilen belgeler;
  - İncelenecek bireyin Nüfus Cüzdanı ve Fotokopisi (Üzerinde TC Kimlik Numarası Mutlaka Olmalı)
  - Velisinin Nüfus Cüzdanı ve Fotokopisi (Üzerinde TC Kimlik Numarası Mutlaka Olmalı)
  - Anne-baba veya vasi incelenecek bireyin yanında olacak. (Vasilik varsa; vasi olduğunu gösterir belge mutlaka getirilecektir.)
  - Özürlü Sağlık Kurulu Raporu aslı ve 1 (bir) adet fotokopisi.
  - Bireye ait 4 (dört) adet fotoğraf.
  - Bireysel Gelişim Raporu: (Öğrencinin devam ettiği okul tarafından düzenlenecek)
  - Performans Kayıt Tablosu -Birey özel eğitim kurumuna devam ediyorsa – (Her aya ait olacak biçimde Özel Eğitim Kurumu’ndan alınacak)
  - Dönem Sonu Bireysel Performans Değerlendirme Formu -Birey özel eğitim kurumuna devam ediyorsa – (Özel Eğitim Kurumu’ndan alınacak)

14. Rehberlik ve Araştırma Merkezine müracaatlarda okullardan istenilen formlar nelerdir?

CEVAP: İlk defa incelenecek veya daha önce incelenmesi yapılmış fakat kademe değişikliği yapacak öğrenciler için eğitsel değerlendirme isteği formu, ilk inceleme değilse bireysel gelişim raporu hazırlanacaktır.

15. Okullardan gönderilen formlar yaz tatili döneminde istenir mi?

CEVAP: Eğitsel değerlendirme amacıyla ilk kez RAM’a müracaat eden ve zorunlu eğitim çağında olan öğrenciler için, okullar tarafından doldurulan “Eğitsel Değerlendirme İsteği

Birecik Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Tel: 0414 652 26 87

Belge Geçer: 0414 652 26 87

İnternet Ağı: <http://birecikram.meb.k12.tr>

E-posta: 974586@meb.k12.tr

Formu” okulların tatil olduğu dönem içerisinde istenmeyecektir. Daha önce tanılması yapılmış zorunlu eğitim çağında olan ve yeniden incelemeleri yaz tatili dönemine gelen öğrencilerin “Bireysel Gelişim Raporları”nın okullar yaz tatiline girmeden kayıtlı oldukları okul tarafından RAM’a gönderilmesi gerekmektedir.

16. Bireysel gelişim raporu, sürekli devamsız olan öğrenciler için de zorunlu mu?

CEVAP: Sürekli devamsız olan öğrenciler için sürekli devamsız olduğu bilgisi bulunan devamsızlık durumunun belirtildiği (mazeretli/mazeretsiz) bireysel gelişim raporu olmalıdır.

17. BEP hazırlanması nasıl olur?

CEVAP: Her tür ve kademedeki okullara devam eden ve devam ettiği okulda özel eğitim tedbiri almış öğrenciler için BEP geliştirme birimi tarafından BEP hazırlanması zorunludur.

18. BEP birimi kimlerden oluşur, ne zaman toplanır, neler yapar?

CEVAP:

► Kimlerden oluşur?

- Okul müdürü ya da onun görevlendireceği bir müdür yardımcısı başkanlığında
- Rehber öğretmen
- Öğrencinin dersine giren sınıf öğretmeni varsa alan öğretmenleri
- Öğrencinin velisi
- Varsa gezici özel eğitim öğretmeni
- Uygun olması durumunda RAM temsilcisi

► Ne zaman toplanır?

- Sene başı ve sonu olmak üzere bir eğitim öğretim yılında en az iki defa toplanır.

► Neler yapılır?

- Öğrencinin BEP biriminde ihtiyacı olduğu saptanan dersler için BEP hazırlanır.
- Öğrencinin diğer akranlarından farklılığı yoksa o ders için BEP hazırlanmaz.
- Öğrencinin her dersi için bulunduğu sınıfın ders müfredatına bakılmaksızın neler yapabiliyorsa belirlenir.
- Eğitim ortamları ve destek eğitim hizmetleri öğrencinin özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre değişebilir.
- Bu doküman aile, öğretmen ve ilgili uzmanların işbirliği ile planlanır, ailenin de onayı ile uygulanır.
- Genel olarak BEP, kişinin ihtiyaçlarına göre yapması gereken eylemleri ve alt basamaklarını nasıl, kiminle, nerede, hangi sürede yapılacağını gösteren bir akış planıdır.
- Grup hedefleri doğrultusunda öğrenciye özgü bireysel hedefler saptanır ve programda hedeflere nasıl ulaşılacağı belirlenir.
- Programda sınıf veya konu sonunda öğreneceği bilgilerdeki, becerilerdeki uyarlamalar/değişiklikler belirlenir.

- BEP’i özel eğitime ihtiyacı olan öğrencinin performans düzeyi, ilgi ve yeteneklerinden hareketle öğrenciye özgü hazırlanmış ünitelendirilmiş yıllık ders planı olarak da düşünebiliriz.
- Öğrencinin performans alımı yapıldıktan sonra, varsa RAM Özel Eğitim Değerlendirme kurulu tarafından öğrenci adına düzenlenen eğitim planında yer alan yıllık amaçlar ve takip ettiği program temel alınarak uzun ve kısa dönemli amaçların belirlenmesi gerekmektedir.

19. Kaynaştırma ve özel eğitim öğrencilerinin sınıf geçme ve notları nasıl yapılır?

CEVAP:

- Öğrenciler, kendileri için hazırlanmış BEP’te belirlenen amaçlar doğrultusunda hazırlanan sorulardan sınav olurlar.
- Öğrencilere sınıf ortalamasından ve kendi ortalamalarından düşük not verilemez.
- Öğrencinin muaf olduğu fakat MEBBİS’in kabul etmediği derslerde de sınıf ortalamasının altında not verilemez.

20. Destek eğitim odası nedir?

CEVAP:

- Okul ve kurumlarda, yetersizliği olmayan akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler ile üstün yetenekli öğrenciler için özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak özel eğitim desteği verilmesi amacıyla destek eğitim odası açılır.
- Destek eğitim odaları, özel eğitim hizmetleri kurulunun önerisi doğrultusunda millî eğitim müdürlükleri tarafından açılır.
- Destek eğitim alacak öğrenci sayısına göre okulda veya kurumda birden fazla destek eğitim odası açılabilir.
- Destek eğitim odasında yürütülecek eğitim hizmetlerinin planlaması okul yönetimince yapılır.

21. RAM’den çıkan raporları kimler teslim alabilir?

CEVAP: Raporların teslim alınması bireyin velisi ya da vasisi tarafından yapılacaktır. Zihinsel yetersizliği olmayan ve 18 yaşından büyüklerin işlemleri ise kendisi tarafından yapılır. Resmi yatılı okul/kurumlarda kalan öğrenciler ile Aile Ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri’ne bağlı çocuk yuvaları, bakım evleri ve yetiştirme yurtlarından gelenlerin işlemlerini ise ilgili kurumun yetkililerince yapılacaktır.